[2024] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1014: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 232

ਸੋਮਨਾਥ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1717)

18 ਮਾਰਚ 2024

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨਉੱਲਾ, * ਜੇ.ਜੇ।]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਧੀਕੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

ਸਿਰਲੇਖ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਅਨੁਛੇਦ 142,226 - ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਹਮਲਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 4 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ-ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ-ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ "ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ" ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 75, 000/- ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1,75,000/- ਰੁਪਏ। 25000/- ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਸੇਵਾਮੁਕਤ.

ਆਯੋਜਿਤਃ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ-ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ-ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੀਰੋ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਪਹੁੰਚ-ਪੁਲਿਸ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼। [ਪੈਰਾਸ 21-24]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਲੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [1991] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 936: (1991) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 406; ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1990) 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 871: (1990) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 119; ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ੰਕਰ ਸ਼ੁਕਲਾ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (1980) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 855: (1980) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 526; ਭੀਮ ਸਿੰਘ, ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ (1985) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 677; ਡੀ. ਕੇ. ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1996) ਸਪੋਟ.

* ਲੇਖਕ

10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 284: (1997) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 416; ਸੂਬੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [2006] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 67: (2006) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 178-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ.

ਨੀਲਾਬਤੀ ਬੇਹਰਾ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ [1993] 2 ਐਸਸੀਆਰ 581: (1993) 2 ਐਸਸੀਸੀ 746-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860; ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ (ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਰੋਕੂ) ਐਕਟ, 1989;

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ, 1951

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਣ; ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ; ਤਾਕਤ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ; ਸੁਰੱਖਿਆ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ; ਰਿਮਾਂਡ; ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ; ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲੂਕ; ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ; ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ; ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ; ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ; ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ; ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ; ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਰੰਗ; ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ; ਉੱਚੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2017 ਦੇ ਸੀਆਰਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ. 215 ਵਿੱਚ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 08.10.2018 ਤੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸੰਦੀਪ ਸੁਧਾਕਰ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਡੀ. ਭੇਲਕਰ, ਅਕਸ਼ੈ ਜਗਤਪ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। ਆਦਿਤਿਆ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪਾਂਡੇ, ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਭਾਰਤ ਬਾਗਲਾ, ਸੌਰਵ ਸਿੰਘ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਅਤੁਲ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਖ, ਬਿਟੂ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਪਾਂਡੇ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਅਹਿਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨਉੱਲਾ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਸੁਣੀ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 08.10.2018 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 215 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਹਾਈ ਕੋਰਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਪਏ 75,000/- (ਸਿਰਫ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥਃ

4. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਆਈਪੀਸੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 379[2] ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 2015 ਦੀ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ[1] -117 ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 14.06.2015 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਧੂਕਰ ਵਿਕਰਮ ਗਾਇਕੇ ਦੁਆਰਾ ਪੈਠਣ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਤਾਲੁਕਾ ਪੈਠਣ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਔਰੰਗਾਬਾਦ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਪੀਐਸ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 12.06.2015 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਜੀਜੇ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਨਾਥ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਰੁਪਏ30,000/- (ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ) ਲੈ ਗਏ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸੀਸੀਟੀਵੀ [3] ਫੁਟੇਜ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 14.06.2015 ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ 08:30 ਵਜੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 15.06.2015 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 18.06.2015 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6. 17.06.2015 ਨੂੰ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਰੁਪਏ30,000/- (ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

7. ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ 18.06.2015 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 20.06.2015 ਤੱਕ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 19.06.2015 ਨੂੰ,

[1] ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ.

[2] '379. ਚੋਰੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ-ਜੋ ਵੀ ਚੋਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਨਾਲ।

[3] ਬੰਦ ਸਰਕਟ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾਤੀ ਨੰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਲਾਕ-ਅੱਪ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੀਐਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਨ, ਹੱਥਕੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਨੰਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਨਾਲ ਪਰੇਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰਕ ਹਮਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. 20.06.2015 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 04.07.2015 ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਪੈਠਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੱਕ 1000 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ 1300 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰ ਬਦਲਵੇਂ ਦਿਨ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀ. ਐਸ. ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਰਾਜੂ ਕਾਂਬਲੇ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਪੈਠਣ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 20.06.2015 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ (ਦਿਹਾਤੀ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 07.07.2015 ਨੂੰ ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੈਠਣ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੈਠਣ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਦੀ ਮਿਤੀ 11.09.2015 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 19.06.2015 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾਤੀ ਨੰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਲਾਕ-ਅਪ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਠਣ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਪਰੇਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਲੂਸ ਦੌਰਾਨ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਾਰ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ 08.10.2015 ਅਤੇ 09.10.2015 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ (ਦਿਹਾਤੀ) ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਪੜ੍ਹੋ), ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਰੋਕੂ) ਐਕਟ, 1989 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

12. 25.12.2015 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 1-192/2015 ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 394[4], ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 24.05.2016 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 13. ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਰੇਂਜ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਨੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 11.09.2015 ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਾ ਮੰਨਦਿਆਂ, "ਸਖਤ ਚੇਤਾਵਨੀ" ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 02.02.2017 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ. 2 ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਰੁਪਏ75,000/- (ਸਿਰਫ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ:

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਿਰਫ "ਸਖਤ ਚੇਤਾਵਨੀ" ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਡੀ. ਕੇ. ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, (1997) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 416 ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2006) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 178 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੜਕਾਹਟ ਦੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਹੈ।

[4] '394. ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ।ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਡਕੈਤੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਡਕੈਤੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ 1 [ਉਮਰ ਕੈਦ], ਜਾਂ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਦੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

16. ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 161[5], ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ, 1951 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਸਖਤ ਚੇਤਾਵਨੀ" ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ/ਮਾਮੂਲੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਦੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ: 17. ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀਆਂ No.2: 18. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਆਦਤਨ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਗਲਤ

[5] '161 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰੰਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।—(1) ਮਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਤੱਵ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਗਲਤ ਜੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਸੀ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ: ਬਸ਼ਰਤੇ, ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। (2) ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਗਲਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਵਰਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਗਲਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਮਨਘੜਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਥਿਤ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵੇਰਵਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (3) ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ. ਮੁਦਈ ਇਹ ਦੱਸੇਗੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਆਰਟ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੱਧ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਢੰਗ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਉਹ ਵੀ, ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1,75,000/- ਰੁਪਏ (ਇੱਕ ਲੱਖ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ) ਅਦਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ i.e., 1,00,000/- ਰੁਪਏ (ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 07.07.20236 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਤੋਂ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

19. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 20.06.2015 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ 20.06.2015 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 19.06.2015 ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਨੰਗਾ ਪਰੇਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕਥਿਤ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਨਾਲ ਅੱਧਾ ਨੰਗਾ ਪਰੇਡ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਉਪ ਮੰਡਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਲਟ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ "ਸਖਤ ਚੇਤਾਵਨੀ" ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2015 ਦੀ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰਬਰ 1 192 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ 25.12.2015 ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 82 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਗੌੜਾ ਅਪਰਾਧੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਿਰਫ 03.02.2017 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 6 'ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ' ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ1,00,000/- (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਵੇਰਵੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 22.08.2023 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ।

ਜੇ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਉਕਤ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

No.2 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਨਾਲ ਅੱਧਾ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ.

20. ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ:

21. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਧੀਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਸੱਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 1,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੈਟਲਸ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ 25,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਜੋੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨੀਲਾਬਤੀ ਬੇਹਰਾ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ, (1993) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 746 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

22. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਸੋਧ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ. 2 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹੀ ਸਟੈਂਡ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. 23. ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ੀਰੋ-ਟਾਲਰੈਂਸ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ, ਜੋ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 142 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੁਪਏ 1,75,000/- (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਲੱਖ 75 ਹਜ਼ਾਰ) [ਰੁਪਏ 75,000/- (ਰੁਪਏ 75 ਹਜ਼ਾਰ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਵਿਵਾਦਤ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 07.07.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰੁਪਏ 1,00,000/- (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਲੱਖ)] ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 25, 000/- (25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਲੱਖਣ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦਇਆ ਨਾਲ ਨਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੋਸਟ-ਸਕ੍ਰਿਪਟਃ 24. ਇਹ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਡੀ. ਕੇ. ਬਾਸੂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ। (ਉੱਪਰ). ਡੀ. ਕੇ. ਬਾਸੂ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ੰਕਰ ਸ਼ੁਕਲਾ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (1980) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 526 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭੀਮ ਸਿੰਘ, ਐਮਐਲਏ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ, (1985) 4 ਐਸਸੀਸੀ 677 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (1990) 3 ਐਸਸੀਸੀ 119 ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਦਿੱਲੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1991) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 406 ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਝਾੜ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡ ਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏਃ ਆਇਸ਼ਾਨੀ ਨਰਾਇਣ, ਹੋਨੀ।

ਸਹਾਇਕ ਸੰਪਾਦਕ (ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ: ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਸ੍ਰ. ਐਡ.) ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler